

HOE JACOB VORDER MET ZIJN GEZIN
door HET KERSTFEEST
VIERDE
A A R E A N N A

NIJKERK, G. F. CALLENBACH.

HOE JACOB VORDER
MET ZIJN GEZIN HET KERSTEEEST VIERDE.

E E N V E R H A A L

DOOR

M A R I A N N A.

N I J K E R K
G. F. CALLENBACH.

I.

Het was een donkere morgen. De lucht was als met een somber floers bedekt en het liet zich aanzien dat de zon dien dag niet zou doorbreken. In het smalle steegje, dat op de Houtgracht uitkwam, had een klein meisje met bleek gelaat al verlangend uitgezien naar het zonnestraaltje dat zich op heldere dagen op haar tafeltje vertoonde, om er een half uurtje te vertoeven en dan voor dien dag, voor goed te verdwijnen. „Moeder” zeide het kind, „de zon schijnt van daag niet doortekomen, want 't is al over twaalven. „Nee, Lize, van daag zult ge uw troostje moeten missen maar als ik klaar ben met mijn werk zal ik je een mooi verhaal voorlezen. Ik zal mij haasten, maar er is nog heel wat te doen, want morgen is het Kerstmis en dan rusten wij en verblijden ons in het heerlijk feest, dat ons herinnert aan de geboorte van onzen Heiland. Ga nu aan 't breien en leer het gezang, dat ik je opgegeven heb, dan kun je het straks voor me opzeggen. Dat was een goede raad; Lize begon ijverig te breien en te leeren met het blijde vooruitzicht, dat als moeder klaar was, zij haar zou komen gezelschap houden. De uren gingen voor het verlangende

kind al te langzaam voorbij, maar eindelijk zette moeder zich bij haar neder en kon Lize haar gezang opzeggen.

Hoe zal ik u onvangen.
 Hoe wilt Gij zijn ontmoet,
 O 's wereldsch hoogst verlangen,
 Des stervlings zaligst goed?
 Dat ons uw geest verlichte
 Houd zelf den fakkel bij.
 Die Heer ons onderrigte
 Wat u behaaglijk zij!

'k Lag machteloos gebonden
 Gij komt en maakt mij vrij.
 Ik was bevlakt met zonden
 Gij komt en reinigt mij.
 Het leven was mij sterven
 Eer Gij mij op deed staan;
 Gij doet mij schatten erven
 Die nimmermeer vergaan.

Nu, dat hebt ge goed geleerd, zeide Lize's moeder en we zullen het straks nog samen zingen. Het zal nog een paar uren duren eer dat vader thuis komt en Jan zal het van avond heel druk hebben met boodschappen. Ik sprak gisteren zijn baas, die zeer over hem tevreden is, maar hij is wat haastig en onoplettend en moet daardoor wel eens tweemaal loopen voor iets, dat hij in eens had kunnen doen. „Hij is ook nog zoo jong, moeder,” merkte Lize op, „maar hij is toch een goede jongen, want voor mij heeft hij altijd geduld en laatst toen hij tijd had om een uurtje schaatsen te rijden, is hij bij mij

thuis gebleven, omdat ik nooit uit mag." „Ja, Lize dat is hij, hij is goedhartig genoeg, maar er zijn vele verzoeken voor een jongen van zijn leeftijd en hij laat zich zoo spoedig verleiden. Wij moeten veel voor hem bidden, lieve kind, onze Heer alleen kan hem voor alle kwaad bewaren en wij moeten het hem in huis zoo gezellig mogelijk maken. Je moet je best doen hem altijd met een vroolijk gezicht te begroeten, want als zoo'n jongen steeds hoort klagen, gaat hem dat vervelen en loopt hij liever naar buiten onder zijne vroolijke kameraden. Kom kind, nu hebben wij nog tijd genoeg om die mooie geschiedenis te lezen.

Daarop nam moeder haar breikous op en toen Lize haar werk ter hand genomen had, begon hare moeder voortelezen. Dat was een genot voor onze jeugdige zieke en eer zij er aan dacht, trad vader de kamer binnen.

„Ik kom maar even thuis, zeide hij, want straks moet ik noodige boodschappen doen." Spoedig was een warme kop koffie voor vader ingeschonken en nadat hij die met een boterham genuttigd en zijn kind goeden nacht gezegd had, vertrok hij weder. „Moeder," zeide Lize, wat zou vader toch te doen hebben, anders blijft hij altijd thuis na zijn werk en is dan zoo moede. Nu zag vader er zoo vroolijk uit alsof hij iets heel prettigs ging doen. Och, moeder, wat is het toch naar, dat ik 's winters nooit eens met vader uit mag gaan."

„Lieve kind, dat spijt mij ook erg, maar gij moet niet vergeten welk een gelukkig tehuis ge hebt. Hoe vele kinderen zijn er niet die dat missen en een droevig Kerstfeest vieren zullen. En, Lize, vergeet toch nooit

dat onze Heiland, toen Hij op aarde was zoovele zieken genas, ja, allen, die Hem aanraakten. Hij is dezelfde en kan ook u genezen. Ge moet het Hem blijven vragen en vooral dat Hij u helpe om uw lijden en gemis blijmoedig te dragen. Ga nu naar bed en vraag den Heer om vergeving voor alles, waarmede ge Hem van daag bedroefd hebt en Hij zal u een gezegend Kerstfeest geven." Lize kleedde zich weldra uit en na een hartelijk gebed om een gelukkig Kerstfeest, legde zij zich neder met een dankbaar en vroolijk hartje.

II.

Het zal ongeveer negen uren geweest zijn, toen Jacob Vorder zijn huisje weder binnen trad. Hij had twee pakjes bij zich, een groot en een klein, die hij zooals hij meende, onopgemerkt in een hoekje der kamer nederlegde. Daarna zette hij zich bij zijne vrouw neder en beiden waren eenigen tijd in een diep stilzwijgen verzonken. Op eenmaal hief Jacob zijn hoofd op en zijn gelaat had een peinzende uitdrukking. „Vrouw,” zeide hij, ik dacht aan vorige jaren toen wij hier niet zoo rustig en gelukkig bij elkaar zaten. Ons leven is gansch veranderd; hebt je er wel aan gedacht, dat het nu tien jaren geleden is, dat onze Lize zoo doodelijk ziek was. Nooit zal ik dien avond vergeten, toen ik half dronken binnen kwam, nadat ge mij in de „vergulde bal” een boodschap gezonden had, dat ons kind stervende was. Ik kwam met een vloek binnen, denkende dat gij het

wel overdreven zoudt hebben, maar toen ik het lieve kind doodsbleek op uw schoot zag liggen, barstte ik in tranen uit en zwoer nooit meer dien vervloekten drank te gebruiken. Spoedig daarop kwam de dokter, die nog niet alle hoop opgaf, maar verklaarde dat het kind uitgeput was door gebrek aan goed voedsel en slechts door bijzondere zorg en goede voeding kon gered worden. O, hoe diep beschaamd voelde ik mij, het was alles mijn schuld; sinds jaren liet ik het u aan het noodigste ontbreken, terwijl ik mijn kleine verdienste voor 't grootste deel in de kroeg verteerde. Hoe goed herinnerde ik mij, dat toen onze Lize geboren werd het noodigste ontbrak en hoe hard en gevoelloos ik bij al die ellende bleef. De vreeslijkste verwijtingen kwamen in mij op, telkens als ik een blik sloeg op het uitgeteerde kind. Hoe ernstig nam ik mij voor een ander leven te leiden, maar ach! ik meende den drankduivel in eigen krachten te kunnen bestrijden, en toen den volgenden dag ons kindje iets scheen bijtekomen, waren alle goede voornemens verdwenen en stapte ik met een luchtig hart de kroeg weder binnen. Dat ging eenigen tijd zoo voort en zeker zou ons kind bezweken zijn, als onze predikant zich onzer niet had aangetrokken. Hoe deelnemend kwam hij u bezoeken en toen hij het arme schaapje zag was hij met innig medelijden bewogen. Zijne vrouw heeft toen al 't mogelijke gedaan om ons kind te redden. Hoe werd ik in mijn geweten gegrepen, zoo vele roepstemmen kwamen tot mij en toch bleef ik op den breeden weg wandelen, die ten verderve leidt. Nooit zal ik dien avond vergeten, toen onze dominé mij bezocht,

juist toen ik op het punt was weder naar de kroeg te gaan. Hij sprak zoo vol liefde en zachtmoedigheid tot mij, alsof ik zijn vriend was in plaats van zoo'n ellendigen dronkaard, die hem nauwelijks wilde aanhooren. Door zooveel liefde getroffen, riep ik eensklaps uit: „Dominé, gij zijt veel te goed voor mij.” „De Vader in den hemel heeft nog veel grooter liefde voor u,” antwoordde hij. Hij ziet met veel verlangen uit naar zijn verloren kind. O, hoe gaarne zou Hij u gered zien, hoe zouden de Engelen juichen als gij u wierpt aan de voeten van den Heiland, Hem uwe zonden beleed en als uw eenigen Redder aannaamt.

Och, mijn lieve vriend, mij zou uwe redding zoo hoogst gelukkig maken en wat zou het dan zijn voor den Heer Jezus, die zijn leven gaf om zondaars te redden. Alleen in zijne kracht kunt gij overwinnen, geef u aan Hem over. Laat er ons om bidden.” Daarop knielde hij neder, hier op deze plek en onwillekeurig volgde ik en viel naast hem op de knieën. Hij smeekte zoo warm en innig om mijn behoud dat het mij roerde in 't diepst van mijn ziel. Zonder een woord meer te zeggen, vertrok hij, mij de hand drukkende. Dien avond ging ik niet naar de kroeg en dat was het keerpunt in mijn leven. Door 's Heeren kracht gelukte het mij de vreeselijke verzoeking die mij telkens weder overviel, te weerstaan. Het was een ontzettende strijd, maar ook uw blijdschap gaf mij moed om te volharden.”

„Nu moet ge mij eens laten spreken, lieve man, want ge maakt u vreeselijk zwart en vergeet dat ik ook mede oorzaak was van uw diepen val. Ik was een lichtzinnig

meisje, dat niets wist van huishouden toen wij trouwden; mijn beste moeder had het me dikwijls genoeg voorgehouden, maar ik sloeg hare raadgevingen in den wind en zeide, dat dat van zelf ging. Ik kon goed naaien was zindelijk en knap en bekommerde mij verder niet om de wereldsche zaken, als ik maar een vroolijk leven had. Toen onze Jan geboren werd, weet ge nog wel? ging alles goed, hij was een ferme jongen, groeide terdege, en wilde ik eens uit, dan was buurvrouw altijd genegen het rustige kind bij zich te nemen. Toen de behoeften meerder werden begon ge me wijs te maken dat het werk op den winkel zoo slap was en daardoor de verdiensten steeds minder, zoodat het een bitter klein sommetje was, dat ge mij wekelijks thuis bracht.

Eindelijk kwam ik tot de vreeselijke ontdekking dat het geld in de kroeg verdween en werd ik bitter en hard. Als ik toen nog gezorgd had, dat ge 's avonds een gezellig tehuis vond, zou veel voorkomen zijn, maar ik werd moedeloos, begon mijn boel te verwaarloozen, zoodat bittere armoede en gebrek in ons huisje heerschten. In dien tijd werd onze Lize geboren en het arme kind werd niet behoorlijk verzorgd en daarvan heb ik mij het meest te verwijten.

„Nu vrouw” zeide Vorder, genoeg. God heeft zich in zijne groote langmoedigheid over ons ontfermd, laat ons zijn goedheid loven.”

Ongemerkt was de tijd voorbijgegaan en hadden de ouders niet gehoord, dat hun Jan vlug kwam aanstappen. Goeden avond vader en moeder, klonk zijn vroolijke stem, „ik ben laat, maar er was zooveel te doen, in

den winkel, en ik had verre boodschappen. De baas heeft me twee kwartjes extra gegeven; het een heb ik al uitgegeven voor een Kerstpresentje voor Lize, gij moogt het niet zien voor morgen en daar is het andere."

Nu, Jan, bedaar wat, zeide vader, ga zitten en eet uw boterham, dan gaan we gauw naar bed. Terwijl Jan zijn avondmaaltijd nuttigde, las vader eenige verzen voor uit den Bijbel, waarna allen zich ter rust begaven, nadat moeder Jan had ingefluisterd: „vergeet niet om een gezegend Kerstfeest te bidden."

III.

Liet ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal, namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heer in de stad Davids. Die heerlijke boodschap van den Engel weerklonk op dien schoonen Kerstnorgen in menig hart. Ook Jacob Vorder ontwaakte met een hart vol vreugde en dank. Was hij niet uit de macht der duisternis geroepen tot het wonderbaar licht des Heeren? Hoe zou het geweest zijn als God hem aan zich zelve had overgelaten. Geen geld of goed, waarnaar hij zoo dikwijls begeerd had, hadden hem kunnen redden. Slechts de oneindige liefde van Christus had zijn harde hart kunnen verteederen. Ja, hij had den Heiland gevonden en hij was behouden niet alleen voor het eeuwige leven, maar zoolang hij nog op aarde zou vertoeven, zou hij de blijdschap en

den vrede genieten, die een Gode gewijd leven kenmerken.

Lize ontwaakte ook met een vroolijk hartje en was vlugger in de kleereu dan anders. Toen het gezin om de eenvoudige ontbijttafel was gezeten, deed de vader een hartelijk gebed, waarna Jan een groot gedeelte van Lucas 2 opzeide. Daarop moest Lize haar gezang nog voor vader opzeggen en den tekst, dien hij haar opgegeven had. Jes. 9 : 5. Een kind is ons geboren, een zoon is ons gegeven en de heerschappij is op zijnen schouder, en men noemt zijnen naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst

Na het onbijt had Jan heel wat drukte, waarvan niemand iets weten mocht, totdat hij met vader naar de kerk ging, terwijl moeder bij Lize bleef, die onder onop houdelijk gebabbel hare pakjes gereed maakte. „Moeder, hoe blij zal Jan met de warme polsjes en de dikke kousen zijn, hij klaagt wel eens over natte voeten en koude handen. Zie eens, moeder, daar komt het zonnestraaltje juist de pakjes beschijnen; ze lijken nu nog veel mooier. Zou vader ook niet in zijn schik zijn met de warme kousen, die gij gebreid hebt? mag ik ze ook inpakken. Nu moet ik van de wol die juffrouw Betsy mij gaf ook polsjes voor vader breien. Jammer niet waar? moeder dat ik ze nu niet klaar heb.” Moeder ging intusschen druk voort met haar werk, want ze zouden vroeg eten, dan kon vader met Jan, na de zondagschool eene flinke wandeling doen, en moeder daarna naar de avondkerk gaan, terwijl vader dan bij zijn zwak dochtertje blijven zou.

Nadat het middagmaal was afgelopen en moeder de

vaat gewasschen had, ging zij bij Lize aan haar tafeltje zitten. Terwijl zij te zamen spraken, werd de deur geopend en trad juffrouw Betsy binnen; na hare zondagschool gehouden te hebben kwam zij haar vroeger leerlingetje, dat in den zomer zoo trouw gekomen was en zoo goed geleerd had, eens opzoeken. Zij sprak met groote blijdschap en een hart vol geloof over het heerlijk feest. Nadat zij de geschiedenis van Jezus geboorte verhaald had, voegde zij er bij: Eere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen. Met dat heerlijk lied prezen en verheerlijkten de engelen God, en de herders, die het voorrecht hadden het te hooren haastten zich, toen de engelen van hen weggevaaren waren om naar Bethlehem te gaan en het kindje te zoeken. Zij vonden ook Maria en Jozef en het kindeken liggende in de kribbe. En zouden wij dan niet naar dien Heiland gaan, dien wij allen zoo noodig hebben? Hij kwam in de wereld om zondaren te redden. Onze zielen zijn bezoedeld met zwarte vlekken en wij kunnen alleen rein gewasschen worden in het bloed van Christus. Vraag Hem u een nieuw hart te geven. Hij de liefdevolle Heer ziet naar u uit en kent al uwe nooden. Hij wil u ook troosten en sterken en op Hem ziende kunt ge geduldig en blijmoedig alle zwakte en gemis en teleurstelling dragen. In den hemel zijn vele woningen, daar heeft Hij ons plaats bereid, geen ziekte of zwakheid wordt daar gekend en God zal alle tranen van de oogen afwisschen.

Daarop zongen zij te zamen het volgende Kerstlied waarna juffrouw Betsy vertrok.

Zouden wij niet vroolijk zingen,
 Liefste Jezus, Kindervriend!
 Daar uw goedheên ons omringen
 Daar Gij ons zoo teer bemint?
 Gij, Gods Zoon werd ons gelijk,
 In een armen stal geboren,
 Opdat kindren arm en rijk,
 Naar uw heilstem zouden hooren!

Ja wij komen U begroeten:
 Eindloos is Uw liefde, o Heer!
 Zie, wij buigen aan uw voeten
 Bij de schaamle krib ons neêr!
 Blik ons aan met vriendlijk oog
 Leer ons danken, leer ons bidden!
 Trek ons kinderhart omhoog
 En woon heden in ons midden.

Zoo ging de tijd spoedig voorbij en kwamen Vader en Jan eerder terug, dan Lize verwacht had. Jan verdween weêr naar den zolder, waar hij drukke bezigheden scheen te hebben. Boven Lize's hoofd was er heel wat gestommel en toen moeder was vertrokken, werd er een luid geroep vernomen: „vader kom toch gauw op de trap want ik kan het niet alleen dragen.” De Vader klom de trap eenige treden op en nam uit Jan's hand een klein Kerstboompje aan in een grooten houten bak geplant. Tot groote blijdschap en verbazing van Lize werd het voor haar geplaatst, en recht sierlijk zag het er uit met de papieren slingers en sterren en de gekleurde kaarsjes. Dat zij er niets van gemerkt had kon zij niet begrijpen. De baas van Jan had hem het boompje geschonken,

met vader had hij er een ruw houten bak voor getimmerd, de slingers en sterren geknipt en geplakt en de kaarsjes van het kwartje gekocht. Met groot verlangen werd nu moeders terugkomst afgewacht en ontelbare malen liep Jan buiten de deur om naar haar uittezien. De kaarsjes moesten worden aangestoken als zij aankwam. Intusschen had Lize hare pakjes om het boompje gelegd en toen Jan riep: daar komt moeder! waren met behulp van vader de kaarsjes spoedig aangestoken. Welk een vreugde toen zij binnentrad en het sierlijke boompje door allen bewonderd werd. Daarna werden de pakjes geopend en de eene verrassing volgde op de andere. Eindelijk kwam vader ook voor den dag met zijne pakjes. Voor zijne vrouw had hij een warmen omslagdoek gekocht, voor Jan een broek en Lize kreeg een keurig Bijbeltje.

„Vrouw,” zeide Vorder, nadat allen hunne geschenken bekeken en bewonderd hadden, „hoe zouden ze het bij Bakker hebben? Ach ik vrees dat Jan die gisteren avond al zoo dronken was, zijne overige centen in de kroeg doorbrengt, terwijl zijne arme vrouw en kinderen wellicht het noodigste missen. Zij hebben zeker een droevigen avond, ik kan niet laten aan hen te denken; hier had het ook zoo kunnen zijn en nu zijn wij zoo gezegend door Gods genade. Hoe zoudt ge het vinden als ik Dirk en Betje eens ging halen; zij zouden zoo genieten van den Kerstboom en ik geloof, dat wij allen wel wat voor hen zouden kunnen missen.”

„Wel, man, dat vind ik best en terwijl gij weg zijt zal ik wat voor hen gereed maken.”

Spoedig kwam Vorder met de kinderen terug, want

het gezin van Jan Bakker woonde in hetzelfde steegje. Nadat allen te zamen een Kerstlied gezongen hadden en Vorder nog een kort woord over Jezus geboorte gesproken had, kregen de buurkinderen een boterham en keerden zij naar hunne moeder terug, voorzien van aardappelen en een stukje spek, waarbij Jan en Lize nog kleine geschenken hadden gevoegd.

Nadat de kinderen met blijde harten waren ter ruste gegaan, zeide Vorder tot zijne vrouw, „hoe vreeselijk zijn toch de gevolgen der zonde. Ik vond vrouw Bakker in tranen, daar hare kinderen zoo hongurig waren en zij slechts een stuk droog brood had om hen te geven. Zij was zoo zwak en uitgeput en het jongste kind ligt te kwijnen. En wij zijn zoo boven bidden en denken bevoorrecht! Hoe wordt mijn hart gedrongen om meer en meer van onzen Heiland te getuigen, ach! mocht het mij gegeven zijn nog enkelen te redden van den afgrond, waarin zij dreigen neer te storten.”

„Ja, Jacob, wij moeten veel voor anderen bidden en nooit vergeten uit hoe grooten nood wij verlost zijn, anders zouden wij gevaar loopen van liefdeloos anderen te beoordeelen.

„Hebt ge Bakker in lang niet gezien? vroeg Vorder weder, men zou nooit gelooven dat hij eerst ruim veertig jaren is, hij ziet er meer uit als een zestiger; zijn gebogen houding en onzekere stap doen hem veel ouder schijnen. Ach, die ellendige drank werkt zoo verwoestend op lichaam en geest! Ik word ook nooit zoo krachtig meer als in vroegere jaren. Sints ik zoovele jaren mijn lichaam verwoest heb, lijkt mijn kracht wel

gebroken en kan ik niet zoo zwaar sjouwen en zooveel overwerken als velen mijner kameraden. God is rechtvaardig; wij moeten de gevolgen der zonde hier op aarde blijven dragen. Dat is het niet wat mij moeilijk valt, wel dat onze Lize er zoo door moet lijden."

"Gij weet toch, lieve man, dat uwe zonden zijn vergeven en de Heiland u heeft aangenomen, dat is toch het voornaamste, dus moogt gij over het verleden niet tobben. Onze goede dokter geeft alle hoop, dat ons kind beter worden zal; haar borst vond hij zooveel beter en hoe weinig hoest zij dezen winter; laat ons God danken voor dit heerlijk Kerstfeest en Hem vragen om ons geloof te versterken."

Zij knielden te zamen neder en legden zich daarna ter ruste met dankbare harten.
